

Lisbeth L. Petersen 80

Leivur hevði sín serliga skemtiliga form, sum hugbant nógvar potentiellar veljarar, so tey noyddust at mæta og settu eisini tann rætta krossin.

Saman við Ebbu Hentze var Leivur ein av teimum allarheitastu talsmonnunum fyri, at Atli, sum tá var staddur í Miðeystri, skuldi koma heimaftur til Føroya at arbeiða fyri Javnaðarflokkin, og Leivur stórfegnaðist, tá ið lagsbróðurin bleiv kosin til løgmans heystið 1970.

Ein av teimum beinleiðis politisku fylgjunum bleiv, at Leivur sjálvur varð uppstillaður á Javnaðarlistanum til býráðsvalgið síðst í 1972 og eisini valdur.

Við tí sociala meðviti, sum Leivur hevði, var tað heilt natúrligt, at hann stutt eftir gjørdist limur og seinni formaður í tí socialu nevndini, har hann gjørdi eitt risaarbeiði fyri illastaddar, húsvillar og aðrar treingjandi borgarar.

Við nógvi høvi, serliga til høgtíðir vitjaði Leivur feigin úti á Ellisheiminum, har hann skemtaði og hugnaði sær saman við teimum gomlu, og teirra fundir vóru sum rein sýmbiosa.

Eldramál og socialir bústaðir vóru politiskar aðal-stevnur hjá Leivi. Hann striddist leingi fyri at fáa røktarheimið "Lágargarð" í lag, og tað lukkaðist honum. - Tað er tí rættliga kuriøst, at hann sjálvur skuldi fáa sítt lívskvøld á hesum sama stovni.

Leivur kýtti seg nógvi fyri, at kommunan alla hansara tíð hevði eitt stórt tal av smáum húsaognum, sum kundu leigast bíliga, men hesi tiltrongdu socialu býli, vórðu seinni tíverri seld av einum øgiliga stuttskygdum eftirmanni hjá Leivi, so kommunan nú á døgum næstan ikki hevur nøkur bílig smábýli at bjóða sínum ringast stillaðu borgarum.

Tað pindi Leiv í nógvi ár, at kommunan eirindaleytt realiseraði sínar "socialu" ognir og harvið sveik sína socialu umsorgan og empatisku ábyrgd.

Óvurhonds blíðskapur í Eiriksgøtu

Í tí hugnaliga heiminum hjá Tórdis og Leivi, hevur ørgrynni av fólki vitjað gjøgnum árin, og blíðskapurin var altíð stórfingur.

Saknurin verður stórir hjá eini risafjöld av kenningum og vinum, men serliga meint verður saknið hjá Tórdis og Hallu, sum hava mist mannin og pápan.

Sjálvur havi eg ofta vitjað og sitið sera væl í Eiriksgøtu, og øll míni børn hava havt ógloymiligar lottur saman við tí stuttliga vertinum, Leivi av Skála.

Tey minnst hann við stórum takksemi.

Lat meg lýsa frið yvir minnið um tann musiska, empatiska og engageraða skálamannin, sum næstan bleiv inkarneraður havnarmaður við hesum ørindi, sum abbi hansara, JANUS yrkti um ein av sínum vinmonnum:

"Vinir vit vóru tey farnu ár, vinir koma og fara, ei sømir monnum at fella tár, tá ið tynnist í vinaskara."

Virgar T. Dalsgaard

Tá systirin Beata segði mær í vikuskiftinum, at Lisbeth nýliga hevur fylt 80, mátti eg bara ásanna, at við árunum eru vit kanska nøgd við at minnst børn og ommubørn, men sjálvandi veit eg væl, at Lisbeth hevur havt føðingardag um hesa tíðina. Tað eru serliga tvær myndir, sum eg seti í samband við hana. Hin fyrra, tá hon fylti 50 og helt mikla veitslu í Havnar Klubba og mamma hennara Rakul f. Fonsdal helt sera vakra røðu, har hon m.a. takkaði fyri versionin, Jákup. Hin myndin er frá ólavsøkuaftan í 1988, tá Smyril fór av Havnini við 170 kvinnum, konum og gentum í aldrinum 3 mánaðar til 79 ár við kós móti Oslo, har norðurlandskvinnuráðstevna skuldi verða. Tað var longu um várið sama ár, at vit í Kvinnufelagnum veruliga fingur orku og eldhuga til hesa verkætlan. Frammanundan høvdu vit havt nógvar ósigrar. Javnstøðulógin, sum var lögð fram á ting í 1979 var feld beint tá í 1988, og orsakað av hesum máli m.a. var samgongan sprongd og umskipað. Heldur ikki var tað gloymt, at lögtingsins formansskapur noktaði føroyskum konum at brúka lögtingið til kvinnuting í síni tíð. Tað var ein serligur dagur, tá játtan fekkst frá Strandferðsluni at fáa skipið til hesa ætlan. Nei vit fingur ongan stuðul til verkætlanina. Vit rindaðu sjálvar tað tað kostaði. Smyril var bara tikin úr ferðaætlanini í eina viku, tí skuldu vit leggja at í Skotlandi bæði á veg til Oslo og heimaftur. Lisbeth stóð á brúgvavonginum og tosaði til alt fólkið niðri á kajuni, sum var komið at siga farvæl og ynska góða ferð. Hon var tá næstforkvinna í Kvinnufelagasamskipan Føroya (KSF) og varaborgarstjóri í Havn. Hetta gjørdist ein ógloymandi ferð, har vit allar búðu saman í 12 dagar. Fyrst vóru vit í Schrabster, har vit handaðu mótmælisskriv móti Sellafield atomorkuverkinum. Politiska landslagið í Føroyum broyttist eftir hesa ferð, og síðan hevur spakuliga gingið frameftir hjá føroyskum konum bæði í kommunu- og landspolitikki. Vit vóru fullar av áráði og orku. Tað er eisini eftir hetta, at kvinnulistar av álvara stinga seg upp, og serliga vestmannakonur gjørdur hol í sjógvin. Men eisini á vanligum listum vóru kvinnur valdar í bygda-

og býráð, eins og fleiri kvinnur vóru valdar inn í lögtingið sama ári. Har kundi heldur ikki verið verri. Til lögtingsvalið í 1980 og 1984 var bert ein og sama kvinna vald. Tað var ein stór løta, tá Smyril legði at kongakaini í Oslo og okkara tvær landsstýrskonur Jóngerð Purkhus og nýsetta Karolina Petersen stóðu á kajuni. Nú eri eg um at droyma meg burtur til hesa serligu tíð. 3 mánaðir seinni 29. januar 1989, kallaðu vit inn til fundar í Mettustovu til tess at stovna eitt kvinnuhúsfelag. 85 konur úr øllum Føroyum møttu í himmalsins ódnarveðri. Hetta var byrjanin til Kvinnuhúsið. Síðani varð skipað fyri skeiði av ymiskum slagum í Mettustovu eitt nú fyri barnaverndarlimum um incest, har undirvíst varð av serkønum. Eisini hetta figgjaðu vit sjálvar.

Í 1992 gjørdist Lisbeth borgarstjóri í Havn í 4 ár fyri Sambandsflokkin. Sat í Býráðnum til ár 2000. Og í tíðarskeiðnum 2001 til 2004 var hon floksforkvinna Sambandsflokksins. Vert er nevna, at sambandsflokkurin í Býráðnum í Havn, sum hevði verið minsti flokkur, gjørdist størsti flokkur, eftir at hon hevi verið borgarstjóri í 4 ár. Í 1990, 1994 og 1998 var hon vald í lögtingið, og í tíðarskeiðnum 1990 til 1998 sat hon í Útnorðurráðnum, harav 2 ár sum forkvinna. Í hesum høpi er tað, at Lisbeth fekk borið so í bandi, at Kvinnuráðstevna útnorðurs, sum skuldi vera í Føroyum eftir, at hava verið á Egilstøðum í 1993, men útsett vegna ringu tíðirnar í Føroyum mitt í 90-árunum, så dagsins ljós í Havn í 1999 undir heitinum Kvinnupolitiski Verkstaðurin. Sjálv sigur Lisbeth, at alt eyðnaðist sera væl, einamest tí Inga Elllingsgaard, forkvinna í KSF, og Bergtóra Hanusardóttir, forkvinna í Kvinnufelagnum, vóru so vandaligar við fyrireikingararbeiðinum. 8 tilmæli spurdist burturúr til stjórnmennar í Íslandi, Grønlandi og Føroyum og lagdar fyri øll tingini, t.d. viðvíkjandi størri umboðan av kvinnum í politikki, javnstøðu millum kynini, felags tiltøk um harðskapi móti kvinnum, viðv. arbeiðsloysi hjá kvinnum og longri barsilshvíld. Tað er sama verkætlan, sum vísti á barsilsgrunn sum eina gongda leið viðv. betri barsilshvíld.

Í 2001 var Lisbeth vald á Fólkatungu. Áðrenn tað politiska lívið byrjaði,

var Lisbeth ábyrgdarfull sjómanskona hjá útisiglara og mamma Elsu og Georg. Annars er ikki so lógið, at hon gjørdist politikari, tí sum dóttir Georg Lindenskov Samuelsen og Rakul, kemur hon úr einum politiskum heimi. Men maðurin Jákup, sáli, stuðlaði henni væl eisini. Hon ætlaði sær at læra til journalist eftir studentsprógvið, men tað vildi pápin ikki. Slíkt arbeiði var alt ov tungt hjá eini kvinnu, metti hann. Tí fór hon á handilsháskúla. Í 2007 fór Lisbeth úr politikki.

Lisbeth tók ofta til hesi mongu ár, at felagsskapurin í Mettustovu hevði havt miklan týðning fyri hana og givið henni orku til at megna tað, hon skuldi í politikki. Tá tað er sagt, so má leggjast aftrat, at Kvinnufelagið er óheft av partapolitikki, og tað kláraðu vit væl at liva upp til, hóast virknar í ymiskum flokkum. Ongatið var eitt einasta valrit at siggja í Mettustovu. Nógvi annað kundi verið sagt um Lisbeth. Áhuga-vert er, at ikki fyrrenn børnini eru undankomin fer hon uppí politikk. Lisbeth er lætt at umgangast, sum fólk úr Vestmanna bera orð fyri at vera. Tað hevur hon ikki frá fremmandum.

Góða Lisbeth! Vit hittast ikki longur í Mettustovu, summar eru fluttar, og mangar eru ikki longur, men vit sum eftir eru: Marjun, Bergtóra og Bergliot gleðast alsamt, tá vit saman við tær hittast hjá hvør aðrari, og vit ikki minst kunnu skemtast og flenna saman - felagsskapskenslan er hin sama. Vit spáddu frá byrjan nógvi av tí, sum seinni hendi. Hóast óvælkomnar á tingi einaferð, so vistu vit, at vit fóru at sagra umsiður, og at flokkar sum fráleið fóru at bøna konur og gentur um at koma á vallistan. Onkuntið tosa vit um lívið umborð á Smyrli og tað, at Strandferðslan hevði ilt við at fáa manning til hesa serligu ferð í 1988. Teir skuldu ikki til skips við "konubáti". Og tá vit hittu teir aftaná ferðina, so høvdu teir ofta á máli, at hatta var teirra besta ferð og spurdu, nær vit ætlaðu avstað aftur. Vit ynskja tær heilsu og alt tað besta framá.

Karin Kjølbro